

JÓZEF STANISŁAW ZEGAR

**ZARYS DŁUGOOKRESOWEJ
STRATEGII ROZWOJU
ROLNICTWA W POLSCE**

WARSZAWA 2021

**ZARYS DŁUGOOKRESOWEJ
STRATEGII ROZWOJU
ROLNICTWA W POLSCE**

PROF. DR HAB. JÓZEF STANISŁAW ZEGAR

ZARYS DŁUGOOKRESOWEJ STRATEGII ROZWOJU ROLNICTWA W POLSCE

WARSZAWA 2021

Prof. dr hab. Józef Stanisław Zegar (ORCID nr 0000-0002-2275-006X) jest pracownikiem Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowego Instytutu Badawczego.

Recenzent

Prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Korekta:

*Barbara Pawłowska
Barbara Walkiewicz*

Redakcja techniczna

Leszek Ślipki

Projekt okładki

Leszek Ślipki

ISBN 978-83-7658-869-8

Nakład 220 egz. Ark. wyd. 13,43

*Druk: Dział Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Państwowego Instytutu Badawczego*

ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa,

tel.: (22) 50 54 685

e-mail: dw@ierigz.waw.pl;

<http://www.ierigz.waw.pl>

Spis treści

Przedmowa	7
Wprowadzenie	10
Rozdział I. TRANSFORMACJA ROLNICTWA – OD INDUSTRIALNEGO DO ZRÓWNOWAŻONEGO	32
1. Transformacja rolnictwa – rys historyczny	32
2. Transformacja rolnictwa chłopskiego	35
3. Rolnictwo industrialne	43
4. Ku rolnictwu zrównoważonemu	46
Rozdział II. ZARYS OGÓLNY STRATEGII ROZWOJU	57
1. Pojęcie strategii rozwoju	57
2. Wartości	63
3. Kierunek strategiczny	69
4. Cele strategiczne	73
5. Metodologia budowy strategii	78
Rozdział III. WYZWANIA	89
1. Wyzwania rozwojowe	89
2. Bezpieczeństwo żywnościowe	92
3. Bezpieczeństwo ekologiczne	96
4. Bezpieczeństwo ekonomiczne	99
Rozdział IV. DYLEMATY	103
1. Dylemat bezpieczeństwa żywnościowego	103
2. Dylemat naśladownictwa	107
3. Dylemat produkcji	110
4. Dylemat ustroju	115

Rozdział V. UWARUNKOWANIA	120
1. Wstęp	120
2. System ekologiczny	123
3. System ekonomiczny	129
4. System społeczny	136
5. Uwarunkowania międzynarodowe	139
Rozdział VI. STEROWANIE	151
1. Szkic ogólny sterowania	151
2. Serwomechanizmy sterujące	156
3. Państwo jako instytucja sterująca	161
4. Obszary interwencji	167
Zakończenie	182
Literatura	187